

શ્રીકૃષ્ણ પરમાત્મા પ્રત્યેની
રાધા પ્રેમ ભક્તિ

નાટકના ઓપેરા.

વાંકાનેર “ આર્યહિત વર્ધક ” નાટક કંપની માટે

રચીને પ્રસિદ્ધ કરનાર

રાવલ ત્રંબકલાલ દેવશંકર,

વાંકાનેર આ. હિ. વૃંદાવન કંપનીના માલિક.

આવૃત્તિ પહુલી, પ્રત એક હજાર.

સને ૧૮૬૭ના ૨૫મા આકટ મુજબ રજીસ્ટર કરાવી છે, ને
તેના છપાવનારે સર્વ હક્ક પોતાને સ્વાધિન રાખ્યા
છે. માટે કસ્ટોની રજા શિવાય કોઈએ છાપવું,
છપાવવું, વેચવું, વેચાવવું, કે ભજવવું
ભજવાવવું નહિ.

“ ધી નેશનલ ” પ્રેસ,—કરાંચી.

સંવત ૧૯૬૬.

સને ૧૯૧૦.

કિંમત રૂ. ૦-૨-૦

गणराज विद्यापीठ जंथार
मुंबई, महाराष्ट्र
श्री. ४००००४

पुत्रानां नाम.

मुम्बई, नवम्बर-नाट्यकार की पुष्प.
गुजराती जीपीएचएल-संस्कृत लम्बानना पुष्प अशावतार.

અ(મદેવ—શ્રીકૃષ્ણના અંધુ.

नंदराय—श्री कृष्णना पाणिनः मिता.

જશોદાજી—નંદરાયજીની મ્ત્રી.

ॐ नमः—दानव, प्रति.

उग्रवसेन—इंसना पिता.

शिशुपाय—कंसनो मित्र.

वसुदेव—देवकीना पति, अने श्रीकृष्णना पिता.

દેવકી—વસુદેવનાં પત્નિ, અને કંસના બહેન.

ਉਦ੍ਘਾਤਿਤਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਪ੍ਰਭੂ ਲੋਕਤ ਯਾਦਵ.

ભીમકસેન—રક્ષમણીના પિતા, અને કુંદનપુરિના રાજા.

इष्टमन्त्रयोः—इष्टमन्त्रिनो लार्थः।

રાણી—ભીમકસેનની સ્ત્રી.

૩૬મણી—નદમીજનો અવતાર.

નારદ—દેવ મુની.

दुर्वासा—महान तपधारी इति.

सुशमा—हरिद्र आह्वय, कृष्ण परमात्मानो मित्र.

सरस्वती—तेनां पत्नि.

सांक्षिप्य रूपि—श्रीकृष्णना विद्या गु३.

मुशिता—सांढीप इमिती स्त्री.

સાંચા—ગોકુળનાં ગોપી, બહિતની મુર્તી.

લલિતા—પ્રેમવેલી મોપી.

પ્રીયંવદા, સત્યભામા, જનંબુવંતી—શ્રીકૃષ્ણુતી પટરાણીઓ.

અહ્યા, ઇંદ્ર, ગોપ, ગોપી, જાદવ, ધામ્પી, મલ્લ, માવત, રાક્ષસ
આનાજી, પ્રતિહાર, ઝોહરા, હાસ, હાસી વિગેરે વિગેરે.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

ગાંધીનગર ખાતે સ્થાપિત

અનુક્રમાંક ૨૪૦૫

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ - રાધા પ્રેમ લાડિત વાલ્મીકી
અભિનય

વિષય

શ્રીરાધા પ્રેમલક્ષિત નાટકનો દુંકસાર.

અંક પહેલો.

સુત્રધાર ત્યા નરીની ઇશ્વરસ્તુતી સાથે નાટ્ય પ્રયોગ સંબંધી વાતચીત.

પ્ર. ૧ માં—ગોકુળમાં યમુનાજીના કીનારા પર ત્યાં દુર્વાસા રૂપીના આશ્રમ પાસે શ્રીકૃષ્ણ તથા ગોપગણોનું ગાયો ત્યાં વાહરડાંને ચરાવવા આવવું. જહાનું પ્રગટ થઈ શ્રીકૃષ્ણ પ્રભુના અવતારનો નીશ્ચય કરવા વાહરડાનું ચોરીજવું દુર્વાસા રૂપીને જમાડવા ગોપીયોનું થાલ લઈ આવવું. શ્રીયમુનાજીએ શ્રીકૃષ્ણ બાલ જહાચારી અને દુર્વાસા રૂપી સદા અપવાસી છે એવું ગોપીયોને સીધ કરી આપવું.

પ્ર. ૨ માં—શ્રીકૃષ્ણનો નાશ કરવા કંસનું ગોકુળમાં આવવું. નારદ મુનીની નારદકલા કંસે ગોકુલ ગામના છાંદરાંને પથર પર પછાડતાં અગ્નીનું પ્રગટ થવું ભયથી કંસનું ભાગવું. શ્રીકૃષ્ણનું પ્રગટ થવું ગોપ ગોપીયોનો આનંદ.

પ્ર. ૩ માં—રાધા લલીતા અને બદ્રાનો કાલ્યાણની પ્રત કરી યમુનાજીને કીનારે શ્રીકૃષ્ણને મલવાનો વીચાર.

પ્ર. ૪ માં—નારદજીએ રાક્ષસનો ઘાટ ઘડવાની યુક્તી કરવી. સુદામાને નારદજીનો બોધ, સુદામાની શ્રીકૃષ્ણ ભક્તીમ. અડગ પ્રતી.

પ્ર. ૫ માં—યમુનાજીના કીનારે ગોપીયોનાં વસ્ત્ર લઈ શ્રીકૃષ્ણનું દ્વદશ ઉપર ચડી જવું ગોપીયોની વાનવણી. શ્રીકૃષ્ણને ગોપીયોને બોધ. ગોપીયોએ રાસ રમવા વચન માગવું. શ્રીકૃષ્ણે શરદુતમની રાત્રીએ રાસ રમાડવા વચન આપ્યું.

પ્ર. ૬ માં—નંદરાયજીએ ઈંદ્રની ઉગ્રાશ્વી કરવાની મસક્ત કરેલી કૃષ્ણે જોવરધન પર્વતનો ઉત્સવ કરવા કહેવું. નારદજીએ આવી શ્રીકૃષ્ણના મતને અનુસરી જોવરધન ગીરીરાયની જ્ય યોલાની જવું.

પ્ર. ૭ માં—રાધાસાથે જોપીયોનું મહીં વેચવા નીકલવું. શ્રીકૃષ્ણે મહીનાં દાણની માગણી કરવી. અતે પ્રેમભક્તિમાં તદલીન થયેલી રાધાએ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના દર્શન કરી ત્રેપ્ત થઈ જુદા પડવું.

પ્ર. ૮ માં—લલીતાનું બંસીનાદ ઉપર મરવું. રથલની નીજુરતા લલીતાનો મોક્ષ.

પ્ર. ૯ માં—રાધાનું શ્રીકૃષ્ણ સાથે રસબ્ધ.

અંક બીજો.

પ્ર. ૧ માં—ઈંદ્રના ઠાપથી બારે મેધનું મુશલધારથી વરસવું. જોવરધન પર્વત શ્રીકૃષ્ણે ટચલી આંગલીએ તોલવો. ઈંદ્રનું પગે પડવું. શ્રીકૃષ્ણની ગોપ જોપીઆએ કરેલી સ્તુતી.

પ્ર. ૨ માં—કંસે શ્રીકૃષ્ણને મારી નાખવા માટે યોલાવવા અકુરજીને ગોકુલ મોકલવા. અકુરજી ત્યા ઉધવજીનો ઉપદેશ કંસ ત્યા શિશુપાલની કુરતા.

પ્ર. ૩ માં—મધુવનમાં શરદપુર્ણિમાની રાત્રીએ રમાએલો રાસ શ્રીકૃષ્ણ ત્યા જોપીયો રમેછે.

પ્ર. ૪ માં—દેવદતે શ્રીકૃષ્ણના દર્શન કરવા જતાં સુદામાની કરેલી મરકરી.

પ્ર. ૫ માં—અકુરજીનું નંદરાય ત્યા જશોદાજી પાસે શ્રીકૃષ્ણ ત્યા બલદેવને મથુરાં લઈ જવા આવવું. રાધાનો જુદા પડતી વખતનો વિલાપ.

૧. પ્ર. ૬ માં—મથુરામાં કંસનો દરબાર કોલીવાર હાથી તથા ચાણુ મલને મારી શ્રીકૃષ્ણનું કંસ પાસે આવવું. કંસ તથા શ્રી કૃષ્ણનું ઘણું યુધ્ધ. કંસનું કપાવું. પુષ્પની યશ્વતી સાથે કુંદલીનાં અવાજ થવા.

પ્ર. ૭ માં—રક્ષમણીની યોવનાવસ્થા ત્યાં પ્રેમધલી રાધાનું શ્રીકૃષ્ણને રોધવા આવવું. રક્ષમણીને શ્રીકૃષ્ણ સાથે વરાવવા તેના માતપીતાની વાત ચીત. રક્ષમણીની વિરહતા. રક્ષમણીએ દ્વારીકાં શ્રીકૃષ્ણ ઉપર સહાયતા માટે પત્ર લખી બ્રાહ્મણને મોકલવો.

પ્ર. ૮ માં—શ્રીકૃષ્ણ ત્યાં સુદામાનું લાકડાં વીણવા જંગલમાં આવવું. રાક્ષસને મારી સુદામા સાથે પર્ણકુટી તરફ પાછું ફરવું.

પ્ર. ૯ માં—સાંદીપ રૂપીના આશ્રમમાંથી જુદા પડતા સુદામાનો પ્રેમ. શ્રીકૃષ્ણની મીત્ર તરફથી લાગણી. શ્રીકૃષ્ણે ગુરુ દક્ષણામાં પાતોળમાંથી ગુરુના પુત્રનું લાવી આપવું. પાતાલનો સીન.

અંક ત્રીજો.

પ્ર. ૧ માં—સુદામાની દરિદ્રતા. સરસ્વતીના આશ્રમથી સુદામાનું દ્વારીકા જવું.

પ્ર. ૨ માં—શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનું જીવન. કુંદનપુરીથી રક્ષમણીનો પત્ર લઈ બ્રાહ્મણનું આવવું. રક્ષમણીનો પત્ર વાંચી કુંદન પુરી જવાની તૈયારી કરવી.

પ્ર. ૩ માં—શ્રીકૃષ્ણે અખીકાના મંદાર પાસેથી રક્ષમણીનું હરણ કરવું. રખમણ્યાનું આગ પડવું. શ્રીકૃષ્ણે તેને મારવાં જતાં રક્ષમણીએ જીવતદાન અપાવી રખમણ્યાનું રચના પછડા સાથે બંધાવું.

પ્ર. ૪ માં—પ્રેમ ભક્તીમાં અંધ બનેલી રાધાને શ્રીકૃષ્ણને મેળાપ. ત્યાં તેનો ઉપ્ધાર.

પ્ર. ૫ માં—સુદામા ત્યાં જાદવની વાતચીત. સુદામાની શ્રીકૃષ્ણ તરફ દ્રઢ ભાવના.

પ્ર. ૬ માં—દ્વારીકામાં શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને પોતાના મિત્ર સુદામાના સમાચાર મળતાં ઉધાડે પગે દોડવું. સુદામાનું શરમાવું. શ્રીકૃષ્ણે તાંદુલની બેટ જમતાં ઈંદ્રનો વધભવ સુદામાને ધર કરી આપવો. સુદામાની દરીદ્રાવસ્થામાં શ્રીકૃષ્ણ તરફથી કાંઈ ન મળતાં મનનું લયડવું પછી સુદામાની દ્રઢતા સાથે શ્રીકૃષ્ણથી ગદગદ કંઠે જુદું પડવું.

પ્ર. ૭ માં—નારદજીએ સુદામાની કસોટી કરવી.

પ્ર. ૮ માં—સુદામાની જીંપડીની જગ્યાએ મનોહર મહેલનો વધભવ જોઇ સુદામાનું ભયભીત થવું. સરસ્વતીએ સુદામાને મહેલમાં લઇ જવા આગ્રહ કરવો. સુદામાનો જીમ. શ્રીકૃષ્ણનું પ્રગટ થઇ સાક્ષી આપી સુદામાને સત્ય કરી બતાવવું. જ્યાં ભક્તી રક્ષમણી સત્યભામાનું પ્રગટ થવું. સુદામાની ભક્તીથી પ્રસન્ન થઇ શ્રીકૃષ્ણે ચતુર્ભુજ સ્વરૂપે દર્શન આપવું. આદ્યધિસ્તુતી સાથે પ્રયોગનું પુર્ણ થવું.

શ્રી ગણેશાયનમઃ

શ્રીરાધા પ્રેમભક્તિ નાટકનાં ગાયનો.

(૧)

ધર્મસ્તુતી.

મુનધાર, નટી }
બાળાઓ.

શ્રીપતિ સુધી પતિશ, રીધિ સીધિના અધીશ
અભય આશિષ શીસ, દયો દયા નીધી તમે
કાપી કુવિહાર કલેશ, મંગલ કરો મહેશ
વિધને હરિ હમેશ, સહાય આપજો સમે.—

(૨)

બાળાઓ—કૃષ્ણ કુશળ કળવાળા, કરિગર કેશવ દીન દયાળા,
કૃપા નિધાન—

વિશ્વ રૂપી આ વેલડી, સુંદર વિસ્તારી વિમળ વિશાળા.
રૂપવત આવે રમણીક જોને, ફળ ફલ કેરા ફાલા—કૃપાં
મારૂં મારૂં કહી માનવી મરેછે, પાખી મુકે નહીં માળા,
માયાની ઢાયામાં જગતને જાયું, તાજુયછે તારા તારા
કૃપા નિધાન.—

(૩)

ગોપગણો—ઝો કાન કાલા ગોકળીયું પાવન કરીયું છેલા નંદના
અવતરીયા ત્રિલોક ગોપાલા, નાનડીયા નટવર લાલારે—
મોરલીધર માવા લટકાજી નમું જમીલાજી હરિ જોમાળા.

(૪)

ગોપીયો—સહુ ચાલો સહીયર સ્યાણી, ગીત ગાઇ મધુરી વાણી
રૂપીવર આગળ બોજન ધરવા, દર્શન કરી દુષ્પડા દુર કરવા
કાન કુંવર મહીનાં દાણી.....સહું

(૮)

(૫)

ગાપ ગાપીયો—જય જગ વંદન જશુમતિ નંદન,
અસુર નિકંદન અધહારી
વિશ્વ વિહારી શ્રી બ્રહ્મચારી, અજ અધિકારી નગધારી,
નાથ નિરંજન ભવ ભય ભંજન, મુની મન રંજન જલધારી,
સુરગણ સ્વામી અંતરયામી, અકળ અકામી બલીહારી,
કૃષ્ણ—નિર્મળ તમારો નેહ જોઇ, પ્રસન્ન થયું ચીત પ્રેમદા,
આશિષ આપું હિરથી, સંજે રહો દીન સર્વદા.

(૬)

નારદજી—મનુષ્ય દેહ દુર્લભ ગણ્યો, ભજવાને ભગવાન,
કામ, ક્રોધ, મદ મોહ તણ, ગાતું હરિનું ગાન,
હરિભજ હરિભજ તણ આસા—
જગત તણા જુઠા છે પાસા...આ...આ...આ...આ
ફોગટ ફાંફાં મારે વું, વું માને મારું નેહું,
જપીસે જીભે જમદીશ્વર વું.....હરિં

(૭)

કૃષ્ણ—લકતોની બીડ ભાંગવા, યુગે ધરું અવતાર,
બની દાસ નીજ દાસનો, હિતારું ભવપાર.

(૮)

ગાપ, ગાપી—આવ્યો આવ્યો રે, કાનો કરહણીયો,
દાઝ્યો દાઝ્યો રે મારો દહમનીઓ,
ભાગ્યો હાથે મોઢે વયો જયરે—આવ્યો
એ બરાડા પાડતો ને સોઝારા પ્રસાડતો,
તેને કાને કર્યો ત્રાણ ત્રાણરે—આવ્યો

(૯)

હવે મોજ મન માણહું દુધ ઘેહ ફાડહું,
બોલો કાના ફેરી વાય વાપરે—આવ્યો

(૯)

રાધા—પ્યારી પ્યારી લાગે તારી વાંસળી મધુરી જ્ઞાલી શી,
પ્રેમની પીડા અંગમાં વ્યાપી, મનહર મુર્તિ ચીતમાં સ્થાપી,
મોહયું મન મોહનમાં, કપટ ભયોં કાનો છે,
ગોપ ગોપીની વચ્ચે છેલ્લો છોગાળો છાનો છે,
વિશ્વ વિશ્વે વિશ્વંભર કૃષ્ણ દેવ દાનો છે,
ઘેલી રાધા વિયોગીને કાનો મન માન્યો છે.

(૧૦)

રાધા—કાનુગે ન આણે દયા દીલ, કામણુ ફેરી તલસાવેરે,
અંસી અજવી જ્ઞાલે લગતી લગારી લાલે,
હેતે અનાવી હયું ચીત.....કામણુ
જાદુ ભરી ફળી મારી ઘેલી અનાવી ભારી,
વિરહે દુઃખી હું થાઉં નીત્ય.....કામણુ

(૧૧)

નારદજી—અસાર આ સંસાર માંહે, સાર સ્થાણુ કંઈ નહીં,
ચાર દીવસની છે ચાંદની, જેમાં કૃષ્ણ વિના કંઈ નહીં,
હું ને માઈં એશાને સાઈં સાચું નામછે શ્યામનું,
જન્મ્યો જ્યારે આ જગતમાં, ત્યારે કરવિષે હતું કંઈ નહીં,
ગામનામને ધામ તાઈં, ધન યોવન શા કામનું,
આવ્યો જેમ તું તેમ જવાનો, અંતે તાઈં કંઈ નહીં,
સતસંગતમાં સુખ સાચું, કાચું કલેવર નામનું
નામ નીરંજન નાથનું, એ વિણ સાથે કંઈ નહીં.

(૧૦)

(૧૨)

સુઠામો—ભજન કરું ભાવે રૂપું, કૃષ્ણ કૃષ્ણ નામ,
જેનું બેસે નહીં દામ, એવું કૃષ્ણ કેરું નામ
સ્વારથીયાં સહુ આ સંસારી, સ્વારથનાં સહુ દામ
એક કામછે કૃષ્ણ નામનુંજ, બીજી તજી બાજી બધી
ભજી ધન સ્યામ.....હૈં
દીનોનાથ છે દાની દયાળુ, અંતરનો આરામ
અંધમ ઉધારણુ ભવજન તારણુજ, જ્યાં જનુંડે ત્યાં
છે તારું વસવાનું દામ.....કૃષ્ણ

(૧૩)

ગોપીયો—કરીયે મન દાત્યાયની સાહેલીરે,
ધરીયે હરિનું ધ્યાન, શ્રીનટવર નીરખીયે,
જળ જમનામાં ઝીલીયે સાહેલીરે
કરીએ પ્રભુરસ પાન, શ્રી નટવર નીરખીયે
પાવન ચીત ચીંતામણી સાહેલીરે,
કલ્યા સારે કામ, શ્રી નટવર નીરખીયે,
કૃષ્ણ પુરે સહુ કામના સાહેલીરે
રાજે વિઘ્ન તમામ, શ્રી નટવર નીરખીયે

(૧૪)

કૃષ્ણ ગોપીયો—સુખદ શર્દ પુનમ આવશે સારીરે,
ત્યારે કામના પુરીશ હું તમારી
ધીરજ ધારી ઘેર જાઓ મજનારીરે,
રમથું રાસને વિલાસ પ્રીયકારી
છેલ જખીલા, રંગે રસીલા, કામણુ મારાછો કાનકાળા

(૧૧) ૨૧-૦૪

આંશને તાંતણે તનકા બધાણાં, પાળજે વચન વેણવાળા— સુખદ
અનરયામી હરીસદ્ગુના સ્વામી, હો દીલના દીપક દયાળા,
આત્મા પરમાત્મા અન્નપ્રયુ નથી કાંઈ, લોભાવીછે લટકાળા.

(૧૫)

નારદજી—ગાને ગોવિંદ ગુણ ગાન મનવા,
ફરિ ફરિ અવસર મળે નદીં આવો,
કરી લેને પ્રભુરસ પાન મનવા.....ગાને૦
માયાને કાયા આ જુડીછે તારી,
મુકી દે મમતા ને માન મનવા.....ગાને૦
માથે મુરખા મરણુ લમેછે,
કહયું ધરીલે કાંઈ કાન મનવા.....ગાને૦

(૧૬)

નારદજી—રટ કંખુ કંખુ ધનસ્યામ,
મુજ્યંદ સદાનંદ તણા ફંદ સુખધામ.....રટ૦
માટીની માયા, માટીની કાયા, માટીના ખેલ બનાયા,
આખર માટીમાં છે માટી, માટીમાં શીદ ભરમાયા જ્ય નામ

(૧૭)

ગોપીયો—મીઠકું મારું કોઈ ગોરસ લ્યો, સ્વાદે છે સારું કોઈ ગોરસ—
સ્વાદ ન એનો શંકર જાણે, નારદ શારદ ગુણ શેષ વખાણે,
હર અજ અભિલાષ આણે.....મીઠકું૦
કોઈ માણીગર સુખ તેનું માણે, કોઈ ભોખીજીન લેછે બાણે
જેણે ચાખ્યું હોય તે જાણે.....મીઠકું૦

(૧૨)

(૧૮)

રાધા તથા કૃષ્ણ—

જાવ જાવરે ન સતાવો શરમાવો શાને જાઓ દાણુ નથી આપતી,
રસધેણા, મનમેણા અલગેણા, છેણા જાઓ દાણુ નથી આપતી,
માનો માનો માનોજી માનો, દાણુ લીધા વિણુ નહી જાવા દે કાનો,
રાધા રસીલી અંતર વસીલી મદ મુદ્રા ધેલી હૃદ છોડો નવેલી.—માનો

(૧૯)

રાધા તથા કૃષ્ણ—

જાઓ જીવન વનમાળી, તજી શરમાળી રાધાને આજ—સાહેબાં
કામણુ કરીને કાળજ કોપાં, કેશવ કંડુ કરી,
દેખે દર્શન કરી હાથ ઝાલ્યો નાથ તે નીલાવજે હેતે હરી,
પુણ્ડ્રીમાની રજનીએ સહુ મળજે સંઘાત—સાહેબાં

(૨૦)

સદીતા—વાગી વાગી વાગીરે બિણુ વાગી

જ્ઞાન ગગનમાં આનંદ ધુન સાગી—વાગીં

શબ્દ નાદ સ્વાદમાં અધીર થઈછું

શ્યામ રંગ રાગમાં અલગ રહીછું

અજગોને વજગો રહેછે એ કાન

મનનાં માતીડાં હરે છે શ્યામ—વાગીં

(૨૧)

રાધા તથા દાસીઓ—

એ શામળીયાજીરે સખી પ્રેમના પંથે દોરી

પાતળીયા ચીતકુ લીધું ચોરી,

ગોપુર જોડુજને હની વશ પ્રાપ્તી દુઃખનાર,

(૧૩)

કાલીઃદીને ઢાંઢે, વહાલો કરે વિહાર,
ગાયો શોવિંદ નીત ચારતોજીરે મહીડાં હુરે ન ધાક ધારતોજીરે
દર્શનથી દુખડાં ટળે, મળે મોક્ષનું ધામ
અવલોડી આંખો કરે સુખકર સુદર સ્યામ—
નચાવે નટવર આંખડીરે અલી—(૨)
પાપલુ પંકજની પાંખડી અમીયાળી વીધે છે પળમાં જાતડીરે
આખડીયે ચડતા પડ્યા અમને આંખું હાશ્ય,
હિડી નાહા કુંજમાં, શોધતી ફરે અવાસ,
કાછરે બતાવો હૃદયાનો હીરલો નાહો છે નલુદીનો વીર,
વારી વારી બલીહારી હું કાનને—શામળીયાં

(૨૨)

રાધા કુંજુ—ન બોલું વહાલા રહો દુર અલખેલડા,
રીસ કરો પરી માનો વાલી જરી,
ધુતારાના ઢંગ બળ્યા ફંદ જદુનંદ અલખેલડા—
વાતે વહાલી તું રીસાયે શુ કામ,
બન્યો જુહા બોલા કપડી કાળા છો કાન,
ધનસ્યામ તનસ્યામ મનસ્યામ રસ ધેલડા—

અંક બીજો.

(૨૩)

ગાપડા! ગાપીયા—

કાન કાળેરે કાન કાળો, ગુણુ સામર નાગર નંદુસો—
અને માથે મુચટ છે ફાળો, એ તો મનહર મોરલી વાળો—

(૧૪)

એનું પીળું પીતાંબર પટકે, એતો કામણનો કારમો દટકો
એતો બહુરૂપી ને બહુ નામી, મન માન્યો છે અંતરયામી—

(૨૪)

ગોપ ગોપીયો—

વાહ મદન મોહન મોરલીધર માધવ મુકુંદ
કમળ નયન કમળા કાન્ત કેશવ કૃષ્ણ ચંદ્ર
પુરણ પ્રગટયા બ્રહ્મ પરમ પુરુષોત્તમ
જય આનંદકંદ વિભુ હો વિશ્વવંદ
વંદાવન ચંદ ગીરીધર ગોવિંદ, ભુપતિ બ્રહ્માંડ કોટી માર્તંડ નમો—વાહ

(૨૫)

ઉદ્ધવજી—શીઢ ધરે ઉરે અભિમાન જીવડા જીવું મરી,
મુક મોહ મમતાને, માન મુરખડા ગાને હરિ,
કર્ણ દુશાશન દૂર્યોધન વ્રષ, મયા મસાણે હરીરે...હાં...હાં
ધામ ધરાધન મૃત ને દારા, તજી જીને તું તરીરે...હાં...હાં

(૨૬)

ગોપીયો—ક્યાં કામણ મારો કાનો, મન માન્યો મોહન મારો
છુપાણો છે ક્યાં જાનો વહાણો, વશીકરણી વીણા વાજો
અલખેલા તે આશા આપી, રાસ રમાડયા કેરી
પડે રહી પીંગળાવિ પ્રીતમ, પ્રેમ પાસમાં ધરી—
તને વહાણો કહું કે વેરી, તારી જગત્રી લાગે ઝેરી
રસીયો રસ સાગર રાતો.....ક્યાં

(૨૭)

કૃષ્ણ ગોપીયો—શરદ પુનમની રાત રણિયામણી, ખીલી સોહામણી
ઉગ્યો આનંદ ચંદ ચંદની પ્રકાશી ચીદા નંદમાં—

(૧૫)

વાગે મોરલી માયાની મધુવનમાં
ધુમે ગોપી એવિંદ ગો સંગમાં.....આનંદ૦
નવધા ભકિત નેહથી, એલે સારંગ સાથ,
ચાહે મુકિત ચરણમાં, ઉભી જોડી હાથ,
પ્રકૃતિ પુરૂષ સંગ, નાચે હિમ મે રમે રસરમે,
એથી આનંદે ધુમેછે આજે ઝાંકાર જયકાર,

અંકતારથી મયાવતી જગાવતી પ્રેમ ભકિતતાથી હરીને રીઝાવતી-શ૦
અનુપ મુંદર જોરી મનકો સોહાત અતિ દેખોદીન રેન ચાહે
એ સોહી રહત હય, શોભા અંગ અંગ દેવે ભુખણુ જડાવ સખી,
પ્યારો પ્યારી સંગ મીલ રાસ એ રમત હય
બ્રદંગા તુપુર બજત ધા તીર કીટ તક ધા ધા તીર કીટ તક ધા ધા
તીર કીટ તક ધા દીગ દીગ યુરરરરરા થઇ (૩)
પ્રીતસો એલત અજ અનમે તતતતથથથા (૪) હારે તતથથથા (૨)
તાતત થથથા તતતત થથથા.....

(૨૮)

મુદામો-મુંઝારીકાં મને આરે જવા દે કૃષ્ણ દ્વારે,
બલકતા ખેલ છે ખોટા જેવા પાણીના પરપોટા
માથે ભય મોતનો ધારે જવાદે કૃષ્ણને દ્વારે
શીખામણુ માની લે શાણા મેળવને ભકિતનાં નાણાં
ત્રીકમ વિષ્ણુ કો નહિ તારે-જવાદે૦

રાધા-

(૨૯)

મોહન માયા વિચારી અમને મારીને પ્રભુ મથુરાં સીધાવો
તમે કાયા ને અમે છાંયા છળીલા પાળ્યા તો પાર ઉતારો,
સુખમાં ચખાડી પ્રભુ દુખમાં ન દઇયે મારા કહીને નહિ મારો,
દીલડનાં જણુ તમને અઝું શું કહીશ્યે અળગાં કર્યે નથી આરો
સારસનો રનેહ પ્રભુ મીનની માયા પ્રાણુ હરીને પધારો.

(૧૬)

(૩૦)

રૂક્ષમણી—ન કરે હો પીયુ પીયુ પામ્યા પુકાર
શીત મારે તું મોધમ માર હજી હું છું કુંવારી નાર
તણખ તણખ આ તનકું તણખે કાળજ કાં તું સાર
તનમાં લગાડી મુને તાલાવેલી ધણી કરી આવાર—

(૩૧)

રાધા—કાઈ દેખાડો રે મારો દાનો મને છાડી ગયો
મજનો વિહારી ક્યાં ગીરિવરધારી ક્યાં
જીવનનો ક્યાં છે જીવન પ્રાણુરે—
મીઠો માવલીયો થયો મનડાનો મેલો
રાખી રઝળતી મને રાનરે.....

(૩૨)

રાધા—લજ લજરે મન મારા તું કંઈ કંઈ નામ
મગજજ ત્રણ માયા મુઠીને ભક્તિ ભુદરની કરી લે
તન મન ધન અરણ્ય કરી ચરણે
પાન કરીલે હરિ રસધાનું.....કંઈ

(૩૩)

રૂક્ષમણી—હરિ હાથ જાલી ઉગારો આ દાસી તમારી
પુરી મનડાની આશ આપો ચરીને ત્રાસ
શ્રીકૃષ્ણ કર સાહી લેજો ઉગારી.....ઉગારો
પગમાં રાયને રંક બનાવો પગમાં રંકને રાય
પ્રસિદ્ધ રૂપે પ્રહલાદને બચાવ્યો દાસીને કરજો સહાય—

કંઈ—

(૩૪)

મુજ લડતોને અતિ ભય ભરતા ખળ અભિમાન ઉરમાં ધરતા
કર્મ કુડાં કરતા નહિ કરતા નીર્ભય થઈ બજમાંહી વિચરતા

(૧૭)

તન મન ધન મને અર્પણ કરીને નિસદીન ભક્તિ રદ્યે ભરતા
વિશ્વ વિષે વપુ કષ્ટ સહીને અત સમે મમ માંહી ફરતા
નીર્દય નિશિચર નિર્ભય ફરતા અવની પરે અતી ત્રાસ કરતા
કર્મ સંભંજે આવી મળતા ફેરો ફેગટ શાને કરતા
મેળો મળીયો મનુષ્ય દેહનો ચેતો ત્વરા શું આળા કરતા.

(૩૫)

સુદામો, કૃષ્ણ-દામોદર દીન દયાળ દાસ ભુલી જો જો જતા
પુરુષોત્તમ પાંચુળ પાળ કૃષ્ણ ભુલી જો જો જતા
સર રદ્ય હંસલા મારા શુભ પ્રેમ માતી ચરનારા
જીવન બંધુ મુજ પ્રાણ.....ભુલી.

અંક ત્રીજો.

(૩૬)

સરસ્વતી, સુદામો-સાધાને રોહે સારંગ પાણી
કે જોયી મજે મુકિતની કમાણી-સાધા
જે નર સાધે સાધનારે તે પામે ભવપાર
તાપ ત્રિવિધ ટળેછે તનના બ્યાં રીઝે કીરતાર
હરિ એવા કૃષ્ણ છે કલ્યાણી.....સાધા
દ્વારા મતિ જાઉં વેગી વાલી નીરખું નંદકુમાર
મેટું ભાવે જઈ ભુદરાને વીરજ કરશે વહારે
હરિ હર દામોદર કૃષ્ણ છે દાણી—

કૃષ્ણ-

(૩૭)

શ્રી સુખદપુર સોહામણ, દુનીયા ઉપર દ્વારાપતી
ગુણ ગર્જના સાગર કરે, ગંગા વહે બ્યાં મોમતી

(૧૮)

ત્યાં વરસે યાદવ કુળમણી, લયહારી ભુપતી ભુપના
કલ્યાણહારી કમ્બુ કોટીક, અર્કધંદુ સ્વરૂપના
લખીતંગ કુદનપુરી થકી, રૂક્ષમણી ચરણરજ કીંકરી
મોહન તમારા મોહમાં, અન ઉદક બેડી પરહરી
શીશુપાળ વગવા આવીયો, અબીમાન અંતરમાં ધરી
ધરી લીધી આ ગાયને, અમુઝાય દળ દેખી અરી
વીતશે દીવસ જો લખનો, તો તજશ મારા પ્રાણને
થોડું લખ્યું ધણું માનજો, સંક્ષેપ માત્ર સુગ્ધણને
કુદનપુરમાં કંથ મળજો, વહેલા બામમાં
પ્રેમે નીરખીશ પંથ, આવીશ અંખા પૂજવા.

(૩૮)

રૂક્ષમણી—કહેનેશે દીન જાયેરે વાલા વિના
દીલમાં કાંઈ કાંઈ થાયેરે—વાલા વિના
સેજમાં સુતાં ઉંઘ ન આવેરે ભોજનીયાં તો જરા ન ભાવેરે
સ્વપ્ના માંહી સતાવેરે (૩) વાલા
પ્રેમની પીડા તે કાઠ નળણેરે જેને કહીયે તે ગાંડી પ્રમાણેરે
બાળેછે અગ્નિ આ ટાણેરે (૩) વાલા વિના

(૩૯)

રૂક્ષમણી કમ્બુ—હાલા વિભુ વાર કરી દાસી આ ઉગારી છે
તુજ સમ ન ધરામાં રસીલી—વિભુ
એ...ચોર્ય છે ચિત તુજ ભકિયે અલખેલી
પ્રસૂત પાળ ભકતોના બેલી
પ્રીતીના ખાસી દીસો અવિનાશી—વિભુ

(૧૯)

(૪૦)

રાધા—જેવું નથી આ જગત હવે હું મોરલીધરને મળવાની
આશ નથી ઉર અવર સુખની ભુદર ભેગી ભળવાની
નામ કૃષ્ણનું કામ કૃષ્ણનું, ભવિષ્યમાં હું ભલવાની;
હરિસ પીવા લ્હાવો લેવા, પ્યાન ધણીનું ધરવાની,
સગપણ સાચું પ્રભુ વિણ કાચું, વિઠલવરને વરવાની.

(૪૧)

રાધા કૃષ્ણ—એક પ્રેમથી ભકિત કરી મુજ આશ મળવાની
આજે ઉમંગે કૃષ્ણ સંગે રાધે ભળવાની
સુખી થાઓ ન મુંઝાઓ રનેહ મુજથી નીલાઓ
દાસ ભકિતથી રાધે તેં બનાવ્યો—
વ્હાલાજી બચાવી દુખમાં આવી મોરલી નાદમાં નચાવી
હવે રૂપમાં મીલાવો—સુખી૦
રાધે મુજ રૂપમાં મળી જવાની, કૃષ્ણ કૃષ્ણથી તરી જવાની
પ્યાનપાન તેનું નહિ ભાન મળતાં સ્યામ હૃદયે છે હામ
હતી નીરાશ સુખની આશા
આવી મુજ અંકમાં સમાવ્યો—સુખી૦

છાકરા, સુદામો—

(૪૨)

સહુ મળી આવો ડોસાને ઉઠાવો, ડોસા બાજી તેના પર ચલાવો
ભાઈ ન મારો કાંઈ વિચારો, પાપ પડીને હું માયું છું માફ
પગ પકડીને બાંધો જકડીને મારો મચડીને લાત લગાવો
રાજ થઈ રંગ જમાવો માર ખાતો સુદામાને બચાવો—

(૨૦)

(૪૩)

રાણીઓ—આવો બહેનો આવો માતી ધાળ લાવો
પ્રભુજનાં ભક્તો વધાવવારે—આવો
અતરદાની પાનદાની પ્રીતેથી લાવો
અખીલ ગુલાલ વરસાવો મનભાવો
સુપાન પડવાનો લઈ આવો—આવો

(૪૪)

કૃષ્ણ, સુદામો—અધુ આવીને લેજો સંભાળ
કૃષ્ણ ન ભુલું શરણમાં ઝુલું
જો જો સુખ ધામા સુનામા વિસામા સુદામા
પ્રેમના પોષક સંકટ શોષક
હું છું તમારો સુદામા (૩)

(૪૫)

નારદજી—ગાને ગોવીંદ ગિરધારી માતવ મોરલીધર મોરારી
ભજીલે ભુદરજી ભયહારી કેશવ દાનક કુંજ વિહારી
જપીલે જગજીવન જયકારી બાળ મુકુંદા બંસી ધારી

(૪૬)

સુદામો—ભુધરનાં ભરમાવેરે ભક્ત જનોને—ભુધર
મનોહર મહેલ તારા મુજને લાગેછે ખારા
ત્રીકમળ કાં મુજને તલસાવેરે—ભક્ત
ઝુપલડી ક્યાં છે મારી પતિમ્મના ક્યાં છે નારી
રાંકનાં બાલકાં બતાવેરે—ભક્ત

(૪૭)

સરસ્વતી, સુદામો—પ્રાણ પ્યારા પધારો પીયુષ આવાર
 દુષ્ટ જાને દુર ક્ષીદ થાયે કુર
 શ્યામ હુતો તમારી તે નીરભાગી નાર
 કંદો રચીને ફેગટ તું કસાવે
 દુર કેમ જાઓ નમેરા ન થાઓ ઓરા ઓરા આવો
 દીનબંધુ તુહ્યા છે ત્રીકમજી નીરધાર.

(૪૮)

સર્વ પાત્રો—નટવર નગવર કમળા કાન્ત હા સાગર શાન્ત
 અજર અમર શ્રીવર ભુવર કેશવ કરો કલ્યાણ
 મદ મદન ભગવંત અનુપ પુરુષોત્તમ પરબ્રહ્મ સ્વરૂપ
 સુખકર જયકર રસભર ભારત ભુમીમાં કૃપા નીધાન.

અપ્રુટ કલિવત આપનારી

આતંક નિગ્રહ ગોળીયો.

તદન વનસ્પતીની.

આ ગોળીઓ સ્ત્રી પુરૂષોએ બંનેને એક સરખી ઉપયોગી, અતી પડખીક, પુરૂષત્વ આપનાર, લોહીની શુદ્ધિ કરનાર, ધાતુ દોષોને મટાડનાર અને નિર્બળ માણસને બળવાન કરનાર ધણીજ ઉત્તમ દવા. કિમંત ગોળી ૩૨ બત્રીસની ડેબી ૧ ના રૂપિયો એક.

વધદ શાસ્ત્રી મણિશંકર ગોવિંદજી.

આતંક નિગ્રહ અલિપ્તધાલય.

હુડ ઓફીસ.....જામનગર.....કાઠીયાવાડ
બ્રેન્ચ નંબર ૧.....મુંબઈ.....કાન્યાદેવી રોડ
બ્રેન્ચ નંબર ૨.....કલકત્તા.....હરીસન રોડ
બ્રેન્ચ નંબર ૩.....પુના.....બુધવાર પેઠ

મહેરબાન બાનુઓ અને ગ્રહસ્થો
અમારી જુની જગજગહેર, જંગી દુકાનમાં, સોના
ઝવેરાત તથા ચાંદીના સરવે તરેહના મન પસંદ
દાગીના જથાબંધ તઈયાર મળેછે.

તેમજ સેંકડો નમુના બતાવી, ઘણીજ સંભાળ, કાળજી અને
ઉતાવળથી વાપદાસર બનાવી આપવામાં આવેછે.

દરેક દાગીનાની હાલમાં ઘણી નવી નવી પેટનો કાઢવામાં આવીછે
ઈંગ્લીશ જુવેલરી તથા ઈંગ્લાંડ મેકરના સોનાનાં ઘડીઆળ ઘણા કીકા-
યત ભાવે વેચવામાં આવેછે.

(૧) સતાણું ટચ અને ગીની ભાંગેલું સોનું (૨) માલની ખરી
ગેરન્ડી, ઉમદા કારીગરી, કીકાયત ભાવ, ચકચકીત મરીન પોલીસ.

દેવજી માલજી ઝવેરી,

૧૯, કાલબાદેવી—મુંબઈ.

રોગી અને નિરોગી બંનેને લેવા લાયક તદ્દન વનસ્પતી.

પુરૂષો તથા સ્ત્રીઓને માટે એક સરખી ઉપયોગી

આંતકનિગ્રહ ગોળીઓ.

આ અગ્નયજ્ય જેવી દવા વીર્યની પ્રધી કરેછે ખરું પુરૂષત્વ આપેછે,
લોહી સુધારી કાંતિમાં વધારો કરેછે, સ્ત્રીઓના ગર્ભાશય સુધારી ગર્ભ
નું પોષણ કરેછે, અજીર્ણનો નાશ કરી જઠરાગ્નિ પ્રદીપ્ત કરેછે, શરીર
માં અતિશય બળ આપેછે, દરન સાફ લાવી શરીરને સ્વચ્છ રાખેછે,
સ્વપ્નામાં તથા પેસાબમાં ધાતુનું જવું, પ્રમેહ, પ્રદર, આંખની નય
ળાઇ, ચકરી, કળતર, નયનખાઈ, હીસ્ટરીયા, માથાનું દરદ તથા પેસાબ
નું વારંવાર થવું વગેરે દરદોને નાશ કરવામાં એ ગોળીઓ હરીફાઈ
વગરનો રામબાણુ ધલાજ સિધ થયેલ છે.

વડદ શાસ્ત્રિ મણિશંકર ગોવિંદજી,

આંતકનિગ્રહ અભિધાલય,

કાલબાદેવી રોડ, —મુંબઈ.

જાહેર ખબર.

નિચે મુજબ દિમતથી નાટકના આપેરાની ચોપડીઓ જે સાહેબોને જોઈતી હશે તેને રોકડે પૈસે “વાંકાનેર આયોજિત વર્ધક” નાટક કંપની પાસેથી મળશે:—

જગતસિંહ નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
ચંદ્રકાન્તા નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
શઘલ્યાળા નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
નર્મદા નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
રમણ સુંદરી નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
શુરવીરશિવાજી નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
સીતા સ્વયંવર નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
ઈન્દુમતી નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
ઘોવકુમાર નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
હરિશ્ચંદ્ર નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
ભક્તરાજ પિપાજી નાટક	આપેરા	...	૦-૨-૦
સંસારીસાવિત્રી નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
નરસિંહ મહેતો નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
મીરાંબાઈ નાટકના	આપેરા	...	૦-૨-૦
મીરાંબાઈ નાટક સાપણુ સહિત		...	૦-૮-૦

ઉપરનાં પુસ્તકો કંપનીના મુકામિથી મળશે, તેમજ ગુજરાતના તમામ નાખીયા શહેરોમાં અમોરી કંપનીના દરેક એજન્ટો પાસેથી મળશે.

અચકર્તા.

